

WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (pierwsza izba)

z dnia 29 marca 2007 r. *

W sprawie T-366/00

Scott SA, z siedzibą w Saint-Cloud (Francja), reprezentowana przez Sir Jeremy'ego Levera, QC, G. Peretza i J. Gardnera, barristers oraz R. Griffitha i M. Papadakisa, solicitors,

strona skarżąca,

popierana przez

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a, S. Seama oraz F. Milliona, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez G. Rozeta i J. Fletta, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie częściowej nieważności decyzji Komisji 2002/14/WE z dnia 12 lipca 2000 r. w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Francję Scott Paper SA/Kimberly-Clark (Dz.U. 2002, L 12, str. 1),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(pierwsza izba),

w składzie: J.D. Cooke, prezes, R. García-Valdecasas i I. Labucka, sędziowie,
sekretarz: C. Kristensen, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 25 października 2006 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 1 W 1969 r. spółka prawa amerykańskiego Scott Paper Co. nabyła spółkę prawa francuskiego Bouton Brochard i utworzyła odrębną spółkę, Bouton Brochard Scott SA, która podjęła działalność prowadzoną przez Bouton Brochard. Spółka Bouton Brochard Scott w listopadzie 1987 r. zmieniła nazwę na Scott SA. Przedmiotem działalności Scott SA w okresie mającym znaczenie dla niniejszej sprawy była produkcja papieru do użytku sanitarnego i domowego.

- 2 W dniu 31 sierpnia 1987 r. miasto Orlean (Francja), departament Loiret (Francja) i skarżąca zawarły porozumienie dotyczące sprzedaży spółce Scott SA działki o powierzchni 48 hektarów położonej w obrębie strefy przemysłowej La Saussaye oraz opłaty za odprowadzanie ścieków, która miała być obliczana według preferencyjnej stawki (zwane dalej „porozumieniem Scott”). Porozumienie to stanowiło, że departament Loiret i miasto Orlean zapłacą maksymalnie 80 mln franków francuskich (FRF) (12,2 mln EUR) na prace związane z zagospodarowaniem terenu na potrzeby skarżącej.
- 3 Przeprowadzenie niezbędnych analiz i prac związanych z zagospodarowaniem tego terenu powierzono Société d'économie mixte pour l'équipement du Loiret (zwanej dalej „Sempel”). Z porozumienia zawartego w dniu 12 września 1987 r. między departamentem Loiret, miastem Orlean i Sempel (zwanego dalej „porozumieniem Sempel”) wynika, że miasto Orlean sprzedało spółce Sempel 68 hektarów za symbolicznego franka. Ponadto z art. 4 porozumienia Scott, jak również z art. 12 porozumienia Sempel wynika, że Sempel miała sprzedać 48 hektarów i skład fabryczny (zwane dalej „sporną działką”) spółce Scott za 31 mln FRF (4,7 mln EUR), to jest po cenie 65 FRF za metr kwadratowy.
- 4 W listopadzie 1996 r. francuski trybunał obrachunkowy opublikował raport zatytułowany „Interwencje jednostek samorządu terytorialnego na rzecz przedsiębiorstw”. W tym raporcie trybunał chciał zwrócić uwagę na pewną liczbę możliwych przypadków pomocy przyznanej przez francuskie jednostki samorządu terytorialnego niektórym przedsiębiorstwom, a w szczególności na przeniesienie na skarżąca własności działki o powierzchni 48 hektarów położonej w obrębie strefy przemysłowej La Saussaye.
- 5 W wyniku publikacji tego raportu Komisja otrzymała, pismem z dnia 23 grudnia 1996 r., skargę dotyczącą preferencyjnych warunków, na jakich miasto Orlean i departament Loiret sprzedały skarżącej sporną działkę, oraz stawki opłaty za odprowadzanie ścieków, z której miała korzystać skarżąca.

- 6 Pismem z dnia 17 stycznia 1997 r. Komisja zażądała od władz francuskich przedstawienia dodatkowych informacji. Następnie, w okresie między styczniem 1997 r. a kwietniem 1998 r., doszło do wymiany korespondencji między władzami francuskimi a Komisją, w ramach której władze francuskie częściowo dostarczyły informacji i wyjaśnień, o które Komisja się do nich zwróciła, w szczególności w pismach z dniami 17 marca, 17 kwietnia i 29 maja 1997 r. W dniu 8 sierpnia 1997 r. Komisja zażądała od władz francuskich nowych wyjaśnień. Komisja otrzymała od nich dodatkowe informacje w dniu 3 listopada 1997 r., a od skarżącej – w dniach 8 grudnia 1997 r., 29 stycznia 1998 r. oraz 1 kwietnia 1998 r.

- 7 Pismem z dnia 10 lipca 1998 r. Komisja poinformowała władze francuskie o swojej decyzji z dnia 20 maja 1998 r. o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 88 ust. 2 WE (zwanej dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”) i wezwała je do przekazania uwag i odpowiedzi na pewne pytania. W tym piśmie Komisja zażądała także od władz francuskich poinformowania skarżącej o wszczęciu postępowania, jak również o fakcie, iż może się okazać, że będzie ona musiała zwrócić całą bezprawnie otrzymaną pomoc. Poprzez publikację tego pisma w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* z dnia 30 września 1998 r. (Dz.U. C 301, str. 4) zainteresowane strony zostały poinformowane o wszczęciu postępowania i wezwane do przedstawienia ewentualnych uwag dotyczących rozpatrywanych środków pomocowych.

- 8 Skarżąca w dniu 30 września 1998 r. została poinformowana telefonicznie przez władze francuskie o decyzji o wszczęciu postępowania. W piśmie z dnia 23 listopada 1998 r. skarżąca przedstawiła swe uwagi dotyczące tej decyzji.

- 9 Pismem z dnia 25 listopada 1998 r. władze francuskie także przedstawiły swe uwagi w przedmiocie decyzji o wszczęciu postępowania.

- 10 Po zapoznaniu się z uwagami władz francuskich oraz osób trzecich Komisja ponownie wystąpiła do władz francuskich o przekazanie jej dodatkowych informacji. Jako że odpowiedź była niekompletna, Komisja skierowała do władz francuskich w dniu 8 lipca 1999 r., zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88] traktatu WE (Dz.U. L 83, str. 1), nakaz udzielenia koniecznych informacji. W dniu 15 października 1999 r. władze francuskie częściowo odpowiedziały na ten nakaz.
- 11 W trakcie spotkania w dniu 7 grudnia 1999 r. delegacji francuskiej, w tym przedstawicieli spółki Scott z Komisją ta ostatnia, wyjątkowo i dla dobra postępowania, zezwoliła delegacji francuskiej na przekazanie dodatkowych wyjaśnień do końca grudnia 1999 r.
- 12 W następstwie zebrania w dniu 7 grudnia 1999 r., pismem z dnia 24 grudnia 1999 r., skarżąca przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia. W dniu 12 stycznia 2000 r. Komisja poinformowała skarżącą o odmowie przyjęcia tego pisma, ponieważ zostało ono złożone po upływie terminu wyznaczonego w decyzji o wszczęciu postępowania, czyli dniu 30 października 1998 r.
- 13 Władze francuskie przekazały Komisji dodatkowe informacje w dniach 10 stycznia i 21 lutego 2000 r.
- 14 W styczniu 1996 r. akcje spółki Scott zostały nabyte przez Kimberly-Clark Corp (zwaną dalej „KC”). W styczniu 1998 r. KC ogłosiła zamknięcie fabryki. W czerwcu 1998 r. aktywa fabryki, czyli działka i fabryka papieru, zostały zakupione przez Procter & Gamble (zwaną dalej „P&G”).

Zaskarżona decyzja

- 15 W dniu 12 lipca 2000 r. Komisja wydała decyzję 2002/14/WE w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Francję Scott Paper SA/KC (Dz.U. 2002, L 12, str. 1, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”). Po wniesieniu niniejszej skargi (zob. pkt 23 poniżej) Komisja przekazała Republice Francuskiej, w dniu 2 marca 2001 r., sprostowanie zaskarżonej decyzji. Wskutek tego sprostowania zmienione zostały art. 1 i motywy 172, 217 i motyw 239 lit. b) ppkt a) zaskarżonej decyzji.
- 16 Zaskarżona decyzja, w zmienionej wersji, stanowi:

„Artykuł 1

Pomoc państwa, którą Francja przyznała Scott w formie preferencyjnej ceny działki i preferencyjnej stawki opłaty za odprowadzanie ścieków, w wysokości 39,58 mln FRF (6,03 mln EUR) lub 80,77 mln FRF (12,3 mln EUR) według wartości zaktualizowanej, jeśli chodzi o preferencyjną cenę działki [...], jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

Arykuł 2

1. Francja podejmie wszelkie kroki niezbędne do odzyskania od beneficjenta pomocy, o której mowa w art. 1, oddanej już bezprawnie do jego dyspozycji.

2. Odzyskanie pomocy następuje bezzwłocznie zgodnie z przepisami prawa krajowego, pod warunkiem że pozwalają one na natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji. Pomoc podlegająca odzyskaniu obejmuje odsetki naliczane od dnia, w którym pomoc została oddana do dyspozycji beneficjenta, aż do dnia jej odzyskania. Odsetki nalicza się na podstawie stopy referencyjnej stosowanej do obliczenia ekwiwalentu subwencji w ramach pomocy na cele regionalne” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tej decyzji poniżej].

- 17 Aby obliczyć wartość pomocy, Komisja uznała, że niezagospodarowana działka wielkości 68 hektarów została nabyta przez władze francuskie między 1975 r. a 1987 r. za cenę 10,9 mln FRF (1,7 mln EUR) (motywy 15 i 170 zaskarżonej decyzji).
- 18 Do tej kwoty Komisja doliczyła koszty całkowite poniesione przez Sempel zgodnie z bilansem likwidacyjnym „Z.1 La Saussaye & La Planche” z dnia 26 lipca 1993 r. (zwanym dalej „bilansem likwidacyjnym Sempel”) w związku z zagospodarowaniem działki, to jest 140,4 mln FRF (21,4 mln EUR), uzyskując w ten sposób kwotę 151,3 mln FRF (23,1 mln EUR) (motywy 168–170 zaskarżonej decyzji).
- 19 Następnie Komisja rozdzieliła kwotę 51,3 mln FRF (7,9 mln EUR), odpowiadającą kosztom finansowym pożyczek zaciągniętych przez Sempel, zwrotowi VAT związanego z zagospodarowaniem działki, jak również kosztom publicznego kolektora ścieków, ponieważ władze francuskie wykazały, że korzystała z nich cała gmina, a nie wyłącznie spółka Scott (motywy 171 zaskarżonej decyzji).
- 20 Według Komisji koszt transakcji sprzedaży spornej działki wyniósł zatem 100 mln FRF (15,2 mln EUR). Komisja oszacowała, że koszt transakcji dotyczący bezpośrednio Scott wynosi 48/68 kwoty 100 mln FRF (15,2 mln EUR), czyli

70,588 mln FRF (10,76 mln EUR), ponieważ spółka ta kupiła jedynie 48 z 68 hektarów rozpatrywanej działki.

21 Wreszcie Komisja odliczyła od tej kwoty sumę 31 mln FRF (4,7 mln EUR), które Sempel otrzymała od Scott, aby ostatecznie obliczyć poniesioną przez władze francuskie stratę netto na kwotę w wysokości około 39,58 mln FRF (6,03 mln EUR), czyli, według aktualnej wartości ? 80,77 mln FRF (12,3 mln EUR).

22 Obliczenie wartości pomocy może zostać podsumowane w następujący sposób:

Oznaczenie (w milionach FRF)	Łącznie (w milionach FRF)
Koszt działki (działka początkowo 10,9 oraz jej zagospodarowanie 140,4)	151,3
Odliczenia (finansowy koszt pożyczek Sempel w wysokości 29,4; zwrot VAT w wysokości 8,3; koszt publicznego kolektora ścieków w wysokości 13,6)	- 51,3
Koszt transakcji (151, 3—51,3)	100
Koszt sprzedaży dla Scott (48/68 kosztu transakcji)	70,588
Cena zapłacona przez Scott	- 31
Kwota pomocy	39,588

Postępowanie i żądania stron

23 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 30 listopada 2000 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

- 24 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 4 grudnia 2000 r., zarejestrowanym pod numerem T-369/00, departament Loiret również wniósł skargę o stwierdzenie częściowej nieważności zaskarżonej decyzji.
- 25 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 5 kwietnia 2001 r. Republika Francuska złożyła wniosek o dopuszczenie jej do sprawy w charakterze interwenienta popierającego wnioski skarżące.
- 26 Na mocy postanowienia prezesa piątej izby w składzie powiększonym z dnia 10 maja 2001 r. Republika Francuska została dopuszczona do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta popierającego wnioski skarżące.
- 27 Na wniosek Scott Sąd postanowił w pierwszej kolejności, przed rozpatrzeniem istoty sprawy, rozstrzygnąć kwestię przedawnienia podniesioną przez Scott na podstawie art. 15 rozporządzenia nr 659/1999.
- 28 Wyrokami z dnia 10 kwietnia 2003 r. Sąd odrzucił skargi wniesione przez Scott i departament Loiret, w zakresie w jakim były one oparte na naruszeniu przez Komisję art. 15 rozporządzenia nr 659/1999, a kwestię kosztów pozostawił do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (wyroki z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie T-366/00 Scott przeciwko Komisji, Rec. str. II-1763, i w sprawie T-369/00 Département du Loiret przeciwko Komisji, Rec. str. II-1789). Sąd postanowił kontynuować postępowanie w pozostałym zakresie.
- 29 Do czasu wydania przez Trybunał wyroku w sprawie odwołania wniesionego przez Scott od ww. w pkt 28 wyroku w sprawie Scott przeciwko Komisji Sąd zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie, jak również w sprawie T-369/00.

- 30 Wyrokiem z dnia 6 października 2005 r. w sprawie C-276/03 P Scott przeciwko Komisji (Zb.Orz. str. I-8437) Trybunał oddalił odwołanie wniesione przez Scott od ww. w pkt 28 wyroku z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie Scott przeciwko Komisji.
- 31 Pismem z dnia 10 listopada 2005 r. Sąd wezwał strony do przedstawienia uwag w kwestii wznowienia postępowania w świetle ww. w pkt 30 wyroku z dnia 6 października 2005 r. w sprawie Scott przeciwko Komisji. W odpowiedzi z dnia 24 listopada 2005 r. skarżąca potwierdziła, że jedynymi zarzutami i kwestiami, jakie pozostały jeszcze do rozstrzygnięcia, są te związane z pomocą państwa w postaci rzekomo preferencyjnej ceny spornej działki zakupionej przez skarżącą w strefie przemysłowej La Saussaye, jak również z zastosowaniem przez Komisję w nakazie odzyskania pomocy odsetek składanych.
- 32 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd zarządził ponowne otwarcie procedury ustnej i, w ramach środków organizacji postępowania, wezwał strony do udzielenia pisemnej odpowiedzi na szereg pytań. Strony odpowiedziały na to wezwanie w wyznaczonym terminie.
- 33 Na rozprawie w dniu 25 października 2006 r. wysłuchano wystąpień stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.
- 34 W tym kontekście skarżąca wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności art. 2 zaskarżonej decyzji, w zakresie w jakim dotyczy on pomocy przyznanej w postaci ceny preferencyjnej za działkę, o której mowa w art. 1;
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania.

35 Republika Francuska, jako interwenient popierający wnioski skarżące, wnosi do Sądu o:

- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;
- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

36 Komisja wnosi do Sądu o:

- oddalenie skargi;
- obciążenie skarżącej kosztami postępowania;
- dodatkowo – obciążenie stron ich własnymi kosztami postępowania.

Co do prawa

37 Swą skargę skarżąca opiera na czterech zarzutach. Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia praw proceduralnych, drugi – naruszenia zasady równego traktowania, trzeci – naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, a czwarty – błędnej oceny pomocy.

- 38 Należy w pierwszej kolejności zbadać dopuszczalność załączników do skargi, a następnie zbadać bezpośrednio zarzut czwarty.

W przedmiocie dopuszczalności załączników do skargi

Argumenty stron

- 39 Komisja krytykuje okoliczność, że skarżąca opiera się na dokumentach, które nie były objęte toczącym się przed tą instytucją postępowaniem administracyjnym. Według Komisji niedopuszczalne są następujące załączniki: załącznik 6 (artykuł, jaki ukazał się w gazecie *Les Échos* z dnia 31 marca – 1 kwietnia 2000 r.), załącznik 13 (pismo adwokata Scott do Komisji z dnia 24 grudnia 1999 r.) oraz załącznik 19 (pismo adwokata Scott do członka gabinetu M. Montiego, członka Komisji, z dnia 24 marca 2000 r.).
- 40 Komisja podnosi ponadto, że załącznik 23 do skargi (złożona początkowo skarżącej oferta miasta Orlean) został częściowo przekazany Komisji jako załącznik do pisma władz francuskich z dnia 7 stycznia 2000 r. Jednakże kilkanaście stron zostało pominiętych, a brakujące strony zostały zawarte w załączniku 23 do skargi. Ponieważ te strony zostały przekazane Komisji dopiero w ten sposób, są one jej zdaniem niedopuszczalne jako dowód. Komisja dodaje, że Sąd mógłby w okolicznościach niniejszej sprawy uwzględnić pod względem prawnym niektóre przedstawione w tym dokumencie dowody.
- 41 Skarżąca twierdzi, że artykuł, który ukazał się w gazecie *Les Échos* (zob. pkt 39 powyżej) jest on dopuszczalny jako dowód, ponieważ został opublikowany przed upływem terminu, w którym była ona uprawniona do przedstawiania dowodów.

- 42 Pisma z dnia 24 grudnia 1999 r. i 24 marca 2000 r. (zob. pkt 39 powyżej) powinny być zdaniem skarżącej zostać objęte postępowaniem administracyjnym przed Komisją, ale Komisja niesłusznie odmówiła ich przyjęcia.
- 43 W odniesieniu do załącznika 23 do skargi (zob. pkt 40 powyżej) skarżąca twierdzi, że nie wiedziała, że rząd francuski przekazał Komisji jedynie niekompletny egzemplarz tego dokumentu. Komisji natomiast nie powinno przysługiwać prawo do wyłączenia dowodów, jeśli okazuje się, że dowody dostarczone Komisji przez państwo członkowskie są błędne lub niepełne.

Ocena Sądu

- 44 Tytułem wstępu należy podnieść, że dowody, które Komisja uważa za niedopuszczalne, zostały prawidłowo załączone do skargi, a zatem stanowią część akt toczącej się przed Sądem sprawy. Ich dopuszczalność jako taka nie jest tu więc kwestionowana. Komisja podnosi bowiem w ogólny sposób, że rozpatrywane dokumenty nie powinny zostać uwzględnione przez Sąd przy ocenie legalności zaskarżonej decyzji, ponieważ nie stanowiły części akt toczącego się przed Komisją postępowania administracyjnego.
- 45 Należy przypomnieć, że zgodność z prawem decyzji Komisji w sprawach dotyczących pomocy państwa oceniana jest na podstawie informacji, którymi Komisja mogła dysponować w chwili wydawania tej decyzji (wyroki Trybunału z dnia 10 lipca 1986 r. w sprawie 234/84 Belgia przeciwko Komisji, Rec. str. 2263, pkt 16, oraz z dnia 11 września 2003 r. w sprawie C-197/99 P Belgia przeciwko Komisji, Rec. str. I-8461, pkt 86). Jak Komisja słusznie podniosła, wynika z tego, że skarżąca nie może powoływać się na nieznanie Komisji argumenty dotyczące stanu faktycznego, które nie zostały podniesione w trakcie tego postępowania (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 6 października 1999 r. w sprawie T-110/97 Kneissl Dachstein przeciwko Komisji, Rec. str. II-2881, pkt 102).

- 46 Jednakże z orzecznictwa tego nie wynika, że przedstawione przez beneficjentów pomocy w skardze o stwierdzenie nieważności dowody nie mogą być uwzględnione przy ocenie legalności zaskarżonej decyzji, jeśli zostały Komisji prawidłowo przedłożone w trakcie postępowania administracyjnego przed podjęciem spornej decyzji i jeśli Komisja wyłączyła je z nieuzasadnionych powodów.
- 47 Należy zatem zbadać każdy z załączników z osobna.
- 48 Jeśli chodzi o artykuł, który ukazał się w gazecie *Les Échos* (zob. pkt 39 powyżej), nie ulega wątpliwości, że nie został on przedstawiony Komisji w trakcie postępowania administracyjnego. Tym samym nie może zostać uwzględniony przy ocenie legalności zaskarżonej decyzji.
- 49 Odnosnie do złożonej początkowo skarżącej oferty miasta Orlean (zob. pkt 40 powyżej) bezsporne jest, że w trakcie postępowania administracyjnego Republika Francuska przekazała niektóre strony tego dokumentu Komisji jako załącznik do pisma z dnia 7 stycznia 2000 r., pomijając jednakże niektóre strony i nie informując o tym Komisji. Pominięcie to nie rzuca się oczy przy lekturze przekazanych stron. Nie można zatem zarzucać Komisji, iż nie wystąpiła do Republiki Francuskiej o dostarczenie brakujących stron, a legalność zaskarżonej decyzji nie może być oceniana w świetle zawartości tych stron.
- 50 Natomiast pismo adwokata Scott do Komisji z dnia 24 marca 2000 r. (zob. pkt 39 powyżej), co spółka ta potwierdziła w odpowiedziach na pytania pisemne Sądu, dotyczy kwestii przedawnienia. Uwzględniając fakt, że Sąd zajął się już tą kwestią (zob. pkt 27 i 28 powyżej), sprzeciw odnośnie do tego pisma jest bez znaczenia z punktu widzenia tego wyroku.

- 51 Należy zbadać następnie pismo adwokata Scott do Komisji z dnia 24 grudnia 1999 r. (zob. pkt 39 powyżej). Komisja odmówiła uwzględnienia tego pisma, ponieważ pochodziło ono od osoby trzeciej i zostało złożone po upływie terminu wyznaczonego w decyzji o wszczęciu postępowania (zob. pkt 12 powyżej).
- 52 Należy w tym względzie przypomnieć, że postępowanie w sprawie kontroli pomocy państwa jest, biorąc pod uwagę jego ogólną systematykę, procedurą wszczynaną wobec odpowiedzialnego za przyznanie pomocy państwa członkowskiego w przedmiocie ciężących na nim obowiązków wspólnotowych (wyrok Sądu z dnia 24 września 2002 r. w sprawach połączonych T-74/00 P i T-75/00 P Falck i Acciaierie di Bolzano przeciwko Komisji, Rec. str. II-7869, pkt 81).
- 53 W ramach tej procedury strony zainteresowane inne niż państwo członkowskie odpowiedzialne za przyznanie pomocy nie mogą rościć sobie prawa do postępowania o charakterze kontradyktoryjnym takiego jak postępowanie wszczęte pomiędzy Komisją a danym państwem członkowskim. Stąd też pełnią one zasadniczo rolę źródła informacji dla Komisji (zob. wyrok Sądu z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie T-198/01 Technische Glaswerke Ilmenau przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-2717, pkt 192 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 54 W tym względzie żaden przepis regulujący postępowanie w sprawie kontroli pomocy państwa nie zastrzega na rzecz beneficjenta pomocy szczególnej roli w stosunku do innych zainteresowanych. Należy ponadto przypomnieć, że postępowanie w sprawie kontroli pomocy państwa nie jest postępowaniem wszczynanym „wobec” beneficjenta pomocy, dającym mu prawa o takim zakresie jak prawo do obrony jako takie (ww. w pkt 52 wyrok Falck i Acciaierie di Bolzano przeciwko Komisji, pkt 83). Jednakże mimo iż beneficjent pomocy nie ma statusu strony w postępowaniu, orzecznictwo przyznało mu pewne prawa proceduralne zmierzające do umożliwienia mu przedstawienia informacji Komisji i przedstawienia swoich argumentów (ww. w pkt 30 wyrok z dnia 6 października 2005 r. w sprawie Scott przeciwko Komisji, pkt 34).

- 55 W niniejszym przypadku bezspornym jest, że Scott wezwano do przedstawienia uwag w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 88 ust. 2 WE oraz art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 i że skorzystała ona z tej możliwości, przedkładając w dniu 23 listopada 1998 r. Komisji szczegółowe uwagi (zob. pkt 8 powyżej).
- 56 Jednakże z orzecznictwa powołanego powyżej w pkt 52–54 nie wynika, aby po upływie terminu określonego w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja miała prawo pominąć wszelkie inne wyjaśnienia beneficjentów pomocy. Natomiast z orzecznictwa wynika, że Komisja ma obowiązek rzetelnego i bezstronnego zbadania akt w ramach art. 88 WE (zob. wyrok Trybunału z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, Rec. str. I-1719, zwany dalej „wyrokiem w sprawie Sytraval”, pkt 62, oraz wyrok Sądu z dnia 6 marca 2003 r. w sprawach połączonych T-228/99 i T-233/99 Westdeutsche Landesbank Girozentrale i Land Nordrhein-Westfalen przeciwko Komisji, Rec. str. II-435, pkt 167 i 168). Wynika z tego, że Komisja mogła być w pewnych okolicznościach zobowiązana do uwzględnienia uwag beneficjenta pomocy po upływie terminu określonego w decyzji o wszczęciu postępowania.
- 57 W szczególności żaden przepis rozporządzenia nr 659/1999, a w szczególności jego art. 6, nie wyklucza możliwości przyjęcia przez Komisję takich uwag. Przepis ten bowiem pozwala Komisji, w należycie uzasadnionych przypadkach, na przedłużenie terminu do przedstawienia uwag przez zainteresowane strony.
- 58 Należy przypomnieć, że zgodnie z ustalonym orzecznictwem uznanie za pomoc wymaga spełnienia wszystkich przewidzianych w art. 87 ust. 1 WE przesłanek (wyroki Trybunału z dnia 21 marca 1990 r. w sprawie C-142/87 Belgia przeciwko Komisji, zwany „Tubemeuse”, Rec. str. I-959, pkt 25, oraz z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg, Rec. str. I-7747, pkt 74). Komisja ma zatem obowiązek sprawdzenia, czy beneficjent środka, który ma go faworyzować, rzeczywiście odniósł korzyść. W niniejszym zaś przypadku istnienie takiej korzyści było energicznie podważane w trakcie postępo-

wania wyjaśniającego. Ustalenie wartości spornej działki było bowiem przedmiotem wielu pism pomiędzy władzami francuskimi, Scott a Komisją. W tych okolicznościach Komisja nie może kierować się dosłownym rozumieniem swych zobowiązań w dziedzinie pomocy państwa, aby odmówić beneficjentowi pomocy możliwości przedstawienia jego uwag dotyczących spornego fragmentu postępowania wyjaśniającego, odrzucając informacje przekazane w terminie, który sama wyznaczyła (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie T-34/02 Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-267, pkt 96).

- 59 Pomimo bowiem tego, że postępowanie w sprawie kontroli pomocy państwa zostaje wszczęte wobec odpowiedzialnego za nią państwa członkowskiego, i pomimo ciężącego na tym państwie obowiązku pełnej współpracy z Komisją i przekazywania jej wszelkich żądanych informacji, Komisja nie może pominąć okoliczności, iż ewentualna decyzja nakazująca zwrot mogłaby mieć poważne konsekwencje finansowe dla beneficjenta pomocy. Ponadto żądając przedstawienia dowodów i dokonując ich oceny, Komisja nie może zakładać, że państwo członkowskie i beneficjent mają wspólny interes, w szczególności w zakresie obliczenia wartości pomocy. Uwzględniając fakt, że pomoc podlega zwrotowi danemu państwu członkowskiemu, a nie Wspólnocie, Komisja nie może przypuszczać, iż celem państwa członkowskiego było zmniejszenie podlegającej zwrotowi kwoty, aby zapewnić, że jej beneficjent zostałby sprawiedliwie potraktowany.
- 60 W niniejszym przypadku Komisja miała za zadanie zbadać rzekomą pomoc państwa prawie dziesięć lat po jej przyznaniu w 1987 r. Ponadto Scott, beneficjent pomocy, została wykupiona przez KC w 1996 r., a następnie sprzedała sporną działkę P&G w 1998 r. (zob. pkt 14 powyżej). Chodzi zatem o sprawę, w której uzyskanie informacji o wartości pomocy nie było łatwe.
- 61 Podczas spotkania z delegacją francuską, w tym przedstawicielami Scott, w dniu 7 grudnia 1999 r. Komisja cały czas dążyła do wyjaśnienia okoliczności sprawy. Dlatego „dla dobra postępowania” (motyw 11 zaskarżonej decyzji) podjęła ona decyzję w sprawie zezwolenia na przedstawienie dodatkowych wyjaśnień przed

końcem grudnia 1999 r. Strony różnią się między sobą w ocenie, czy Komisja udzieliła zezwolenia na przedstawienie dodatkowych wyjaśnień jedynie władzom francuskim, czy też propozycja ta była skierowana do delegacji jako całości, czyli także do przedstawicieli Scott. Komisja nie wykazała zaś, że podczas tego spotkania w sposób wyraźny ograniczyła swoją propozycję jedynie do władz francuskich. W każdym razie to w następstwie tej propozycji Scott wysłała do Komisji pismo z dnia 24 grudnia 1999 r.

62 Sąd uważa, że decyzja Komisji o odrzuceniu tego pisma była nieproporcjonalna i wewnętrznie sprzeczna. Po pierwsze, mając na uwadze, że po spotkaniu, o którym była mowa powyżej, Komisja była skłonna przyjąć dodatkowe informacje aż do dnia 31 grudnia 1999 r., nie było w tych okolicznościach żadnych podstaw do wprowadzania rozróżnienia w zależności od źródła tych informacji poprzez odrzucenie pisma na tej tylko podstawie, że pochodziło ono od beneficjenta pomocy, a nie od władz francuskich. Należy zauważyć w tym względzie, że podczas rozprawy Komisja potwierdziła, iż gdyby treść pisma z dnia 24 grudnia 1999 r. umieszczona została na papierze z nagłówkiem rządu francuskiego, przyjęłaby rozpatrywany dokument i uwzględniłaby go wydając zaskarżoną decyzję. Komisja nie może z jednej strony zezwalać beneficjentowi pomocy na uczestniczenie w spotkaniu w trakcie którego zezwala na dostarczanie dodatkowych informacji, a z drugiej strony zabraniać mu następnie dostarczania takich informacji. Po drugie, reakcja Komisji była niekonsekwentna, ponieważ przyjęła podobne informacje przekazane jej przez władze francuskie w dniach 7 stycznia i 21 lutego 2000 r. (zob. pkt 13 powyżej), czyli znacznie po upływie terminu 31 grudnia 1999 r., ustalonego podczas spotkania w dniu 7 grudnia 1999 r.

63 W tych okolicznościach powody odrzucenia pisma skarżącej z dnia 24 grudnia 1999 r. nie są przekonujące. Pismo to może więc być przywoływane przez skarżącą w celu podważenia zgodności z prawem zaskarżonej decyzji, ponieważ jego treść została Komisji przedstawiona w terminie ustalonym przez tę instytucję przed zakończeniem postępowania administracyjnego i na sześć miesięcy przed wydaniem zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na błędnej ocenie pomocy

Argumenty stron

- 64 Po pierwsze, skarżąca podnosi, że Komisja popełniła błąd w ocenie wartości spornej działki. W szczególności podejście przyjęte przez Komisję jest niewłaściwe, ponieważ oparła się ona na kosztach niezagospodarowanej działki i zagospodarowania jej z punktu widzenia państwa członkowskiego, zakładając, że rozpatrywane koszty, od których została odliczona kwota 31 mln FRF wypłacona Sempel, stanowiły wartość rzekomej subwencji.
- 65 Odnośnie do wartości niezagospodarowanej działki skarżąca uważa, że wydatki poczynione przez miasto Orlean w ciągu dwunastu lat przed datą, kiedy została na nią przeniesiona własność działki, nie stanowią wiarygodnych wskazówek w przedmiocie wartości niezagospodarowanej działki w 1987 r. Skarżąca, odsyłając do swojego pisma z dnia 24 grudnia 1999 r. oraz pisma Republiki Francuskiej z dnia 21 lutego 2000 r., podnosi, że Komisja powinna była oprzeć się na wynikach kontroli skarbowej, według których wartość niezagospodarowanej działki wynosiła w rzeczywistości tylko 5,55 FRF za m² w 1987 r. lub w 1988 r.
- 66 Odnośnie do argumentu Komisji, zgodnie z którym nie mogła ona uwzględnić wyników kontroli skarbowej, ponieważ została ona przeprowadzona sześć lat po rozpatrywanym zbyciu, skarżąca podkreśla, że ta kontrola dotyczy wartości niezagospodarowanej działki w chwili mającej znaczenie dla postępowania w zakresie pomocy państwa, a która oparta jest na wycenie dokonanej w tamtym czasie. Skarżąca dodaje, że wykorzystana do celów kontroli skarbowej wycena działki była odpowiednia do przeprowadzenia badania rzekomej pomocy państwa, ponieważ w interesie władz skarbowych wyraźnie leżało ustalenie jak najwyższej wartości działki, w celu obniżenia kosztów amortyzacji fabryki, jakich mogła ona domagać się przy obliczaniu przyszłych podatków od dochodów.

- 67 Skarżąca wyjaśnia, że podnoszony oczywisty błąd w ocenie nie polega na błędzie popełnionym przez Komisję wskutek nieuwzględnienia wyceny z 1988 r., wykorzystanej podczas kontroli skarbowej w 1993 r. Wskazywany błąd wiąże się raczej z okolicznością, że Komisja oparła się na danych, które były w oczywisty sposób mało przekonujące, podczas gdy skarżąca dostarczyła wiarygodnych alternatywnych wyjaśnień, których Komisja nie zbadała.
- 68 Według skarżącej, jako że miasto Orlean posiadało omawianą działkę od 1975 r. (motyw 15 zaskarżonej decyzji), nie chodziło o przypadek, gdy na mocy umowy zawartej między organem państwowym a przedsiębiorstwem mającym otrzymać pomoc państwową organ państwowy wyraził zgodę na nabycie działki w celu zbycia go przedsiębiorstwu po cenie niższej niż cena zakupu. W takim przypadku ocena wszelkiej pomocy państwa odbywałaby się w oparciu o koszt nabycia działki poniesiony przez organ państwowy. Natomiast w niniejszym przypadku, Komisja powinna była ustalić wartość działki w dniu przeniesienia jej własności na spółkę Scott.
- 69 Jeśli chodzi o koszty zagospodarowania działki, Komisja niesłusznie utożsała koszty poniesione przez Sempel na zagospodarowanie działki z wartością pomocy. Z porozumienia Sempel wynika zaś, że jednostki samorządu terytorialnego uzgodniły, że Sempel przeprowadzi roboty terenowe na kwotę w maksymalnej wysokości 80 mln FRF. Uwzględniając ten pułap, założenie Komisji, według którego 48/68 każdego franka wydanego przez Sempel stanowiłoby korzyść dla skarżącej, jest w oczywisty sposób błędne i niesłuszne.
- 70 Ponadto koszty poniesione przez Sempel mogły zostać zmarnowane lub poniesione na wykonanie prac, które nie były zamawiane przez Scott ani nie były w jej interesie. Mogły one także odnosić się do prac infrastrukturalnych, odpowiadając kosztom zwykle ponoszonym przez budżet państwa, i nie stanowić tym samym pomocy (zob. motywy 168 i 169 zaskarżonej decyzji).

- 71 Skarżąca dodaje, że sporna działka została jej sprzedana za kwotę 31 mln FRF (to jest 64 FRF za m²). Według skarżącej była to cena rynkowa. Zauważa ona w tym względzie, że w 1998 r. P&G zakupiła tę działkę o powierzchni 48 hektarów i fabrykę za rzeczywistą cenę rynkową, czyli 27 653 mln FRF. Cena zapłacona przez P&G stanowi jej zdaniem lepszą wskazówkę co do wartości spornej działki w 1987 r. niż dowody, które zdecydowała się uwzględnić Komisja.
- 72 Po drugie, skarżąca twierdzi, że Komisja popełniła oczywiste błędy w ocenie przy obliczaniu wysokości pomocy.
- 73 Błąd w obliczeniach znajduje się między innymi w zaskarżonej decyzji w wersji poprawionej przez Komisję po złożeniu skargi (zob. pkt 15 powyżej).
- 74 Poza tym Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie przy ustalaniu odsetek na poziomie 5,7% w celu obliczenia aktualnej wartości pomocy dotyczącej spornej działki. Ponieważ Komisja oceniała koszt tej pomocy poniesiony przez państwa, powinna była przyjąć wysokość odsetek nakładanych we Francji na organy należące rzeczywiście do sektora publicznego, jak Sempel — niższą niż wysokość odsetek płaconych przez sektor prywatny za pożyczki.
- 75 W pierwszej kolejności Komisja podkreśla, że skarżąca nie kwestionuje tego, że Komisja przestrzegała ogólnych zasad nakazu udzielenia informacji (zob. art. 13 rozporządzenia nr 659/1999 oraz wyrok Trybunału z dnia 13 kwietnia 1994 r. w sprawach połączonych C-324/90 i C-342/90 Niemcy i Pleuger Worthinhton przeciwko Komisji, Rec. str. I-1173, pkt 26). Komisja dodaje, że nie miała ona obowiązku bezpośredniego przedstawienia nakazu skarżącej, ponieważ jej zdaniem postępowanie w sprawie pomocy państwa toczy się wyłącznie pomiędzy Komisją a państwem członkowskim. Skarżąca miała okazję przedstawić swoje uwagi po

wydaniu decyzji o wszczęciu postępowania, a w każdym razie miała możliwość dostarczenia brakujących informacji po opublikowaniu komunikatu prasowego dotyczącego nakazu udzielenia informacji. Ponadto, jak zostanie poniżej wykazane, Komisja kładzie nacisk na okoliczność, że brak tych informacji nie stanowi istotnego problemu w tej sprawie.

- 76 Komisja podkreśla, że próbowała określić wartość niezagospodarowanej działki oraz wartość jej zagospodarowania przeniesionych na skarżącą. Tam gdzie Komisja oparła się na kosztach poniesionych przez państwo członkowskie, zrobiła tak, ponieważ stwierdziła, że takie podejście pozwala w tych okolicznościach na uzyskanie wiarygodnego wskaźnika prawdopodobnej wartości spornej działki, której własność została przeniesiona na skarżącą.
- 77 Jeśli chodzi o niezagospodarowaną działkę, Komisja próbowała ustalić jej wartość w dniu 31 sierpnia 1987 r. czyli w dniu zawarcia porozumienia. Pomimo że Komisja nie zastosowała do zaskarżonej decyzji ze skutkiem wstecznym swojego komunikatu 97/C 209/03 w sprawie elementów pomocy państwa w sprzedaży gruntów i budynków przez władze publiczne (Dz.U. 1997, C 209, str. 3), to jednak przyjęła „systemowe i logiczne” podejście z art. 87 ust. 1 WE, które zostało przedstawione w tym właśnie komunikacie. Komisja podkreśla w tym względzie, że sporna działka nie została sprzedana w drodze przetargu bezwarunkowego i że podczas jej sprzedaży skarżącej nie przeprowadzono żadnej niezależnej wyceny wartości spornej działki. W tych okolicznościach Komisja twierdzi, że początkowy koszt działki poniesiony przez władze publiczne stanowi „ważny wskaźnik” wartości niezagospodarowanej działki.
- 78 Władze francuskie w trakcie postępowania trzykrotnie zwracały uwagę Komisji na fakt, że średni koszt niezagospodarowanej działki nabytej między 1975 a 1987 r. kształtował się na poziomie 15 FRF za m² (przypis na stronie nr 8 zaskarżonej decyzji). Pomimo że władze te były w stanie w piśmie z dnia 3 listopada 1997 r. wyjaśnić, że 30 hektarów nabyto w dniu 1 lipca 1975 r., 32,5 hektarów w dniu 13 grudnia 1984 r., a 5,5 hektara w dniu 18 września 1987 r., to wołały nie dostarczać Komisji odpowiednich cen kupna. Komisja zauważyła w tym względzie, że w trakcie postępowania administracyjnego nie przedstawiono jej ani umów sprzedaży, ani

żadnego innego dokumentu potwierdzającego kolejne nabycia przez miasto Orlean niezagospodarowanych działek. Komisja nie została poinformowana, jakiej metody użyto do obliczenia średniej ceny w wysokości 15 FRF za m². Co więcej, nie wiadomo dokładnie, które z działek o łącznej powierzchni 68 hektarów nabytych przez miasto Orlean zostały ostatecznie przekazane skarżącej jako działka o powierzchni 48 hektarów. W tych okolicznościach Komisja zatem słusznie stwierdziła, że wskazana cena 15 FRF za m² dotyczy okresu do 1987 r. i że może ona w konsekwencji zostać przyjęta jako wystarczająco aktualny, a tym samym wiarygodny wskaźnik minimalnej wartości działki w chwili porozumienia Scott.

- 79 Ponadto zgodnie z pkt 2.2 protokołu z obrad rady miejskiej Orleanu z dnia 27 maja 1994 r. wartość początkowa niezagospodarowanej działki kształtowała się na poziomie 10,9 mln FRF, czyli po „mocno uśrednionej” cenie 23 FRF za m². Zważywszy, że protokół został sporządzony przez organ, który sam przyznał inkryminowaną pomoc, przed wszczęciem niniejszego postępowania, Komisja uważa, że stanowił on racjonalną i wiarygodną podstawę dla określenia wartości niezagospodarowanej działki. Komisja dodaje, że z dokumentu ofertowego przygotowanego dla skarżącej przez miasto Orlean wynika, że „wartość [niezagospodarowanej] działki w marcu 1987 r. [wynosiła] 20 mln franków” (czyli 50 hektarów po cenie 40 FRF za m²).
- 80 W przeciwieństwie do tego, co utrzymuje skarżąca, władze francuskie nie powołały się w piśmie z dnia 21 lutego 2000 r. na wycenę wartości niezagospodarowanej działki na 5,55 FRF za m² na podstawie rzekomej kontroli skarbowej. Według Komisji chodzi tu po prostu o nieopartą żadnym dowodem w formie dokumentu informację mającą na celu ułatwienie zrozumienia tabeli, która dotyczy roku 1993, kiedy minęło sześć lat od zawarcia porozumienia Scott, i która jest sprzeczna z innymi oświadczeniami złożonymi przez władze francuskie w trakcie postępowania, jak również z oświadczeniem rady miejskiej Orleanu złożonego w trakcie obrad w 1994 r. Wynika z tego, że Komisja nie popełniła żadnego błędu decydując się na nieodwoływanie się do fragmentu, do którego odsyła skarżąca, a zgodnie z którym wartość niezagospodarowanej działki wynosiła 5,55 FRF za m².
- 81 Skarżąca podnosi po raz pierwszy w replice, że pismo z dnia 24 grudnia 1999 r. zawierało oszacowanie wartości niezagospodarowanej działki, które zostało

przeprowadzone w 1988 r. (zob. pkt 65 powyżej). Według Komisji zawarte w replice nowe argumenty dotyczące stanu faktycznego są niedopuszczalne na tej samej podstawie co samo pismo z dnia 24 grudnia 1999 r. Komisja zauważa w tym względzie, że nawet to pismo nie zawiera najmniejszego odniesienia do oszacowania, jakie zostało sporządzone w 1988 r.

- 82 Poza faktem, że pismo to jest niedopuszczalne, Komisja podnosi, iż powinno ono zostać oddalone ze względów merytorycznych. Po pierwsze, skarżąca nie przedstawiła żadnego dokumentu na poparcie twierdzenia, według którego takie oszacowanie zostało przeprowadzone w 1988 r. na podstawie wartości niezagospodarowanej działki w 1987 r. i w żaden sposób nie wskazała ustawy czy rozporządzenia, na mocy którego takie oszacowanie miałyby być przeprowadzone. Po drugie, Komisja uważa, że lokalna administracja skarbowa może ustalać symboliczne i co do zasady fikcyjne wartości działek w celu obciążenia ich podatkiem lokalnym, przy czym takie wartości są pozbawione lub niemal pozbawione związku z rzeczywistą wartością rynkową działek. Po trzecie, w przeciwieństwie do twierdzeń skarżącej, nie ma żadnych podstaw, aby dojść do wniosku, że administracja skarbowa przyznała działce najwyższą z możliwych wartości w celu maksymalnego ograniczenia wartości zagospodarowania, obniżenia kosztów amortyzacji skarżącej oraz podwyższenia tym samym mającego zostać przez nią zapłaconym podatku. Po czwarte, Komisja uważa, że oszacowanie sporządzone przez administrację skarbową nie musi wykluczać jakiegokolwiek pomocy państwa.
- 83 Poza tym Komisja podważa twierdzenie skarżącej jakoby miasto Orlean posiadało niezagospodarowaną działkę od 1975 r. Jak zostało podniesione w pkt 78 powyżej, władze francuskie wskazały, że 30 hektarów zostało nabytych w dniu 1 lipca 1975 r., 32,5 hektara w dniu 13 grudnia 1984 r. (niewiele ponad dwa lata przed złożeniem oferty spółce Scott), a 5,5 hektara — w dniu 18 września 1987 r., czyli po zawarciu porozumienia Scott i porozumienia Sempel. Tym samym zgodnie z argumentacją samej skarżącej (zob. pkt 68 powyżej) chodzi o sytuację, w której Komisja słusznie uwzględniła cenę, jaką państwo musiało zapłacić za nabycie niezagospodarowanej działki. Komisja dodaje, że Republika Francuska zdecydowała się nie przekazywać Komisji szczegółów dotyczących części działki ostatecznie przeniesionych na skarżącą, ani metody obliczenia średniej ceny.

- 84 Odnosnie do zagospodarowania Komisja nakazała władzom francuskim, w drodze decyzji, przekazanie jej szczegółowych wyjaśnień, jak również dokumentów mających wyszczególnić prace przeprowadzone przez Sempel oraz ich rzeczywisty koszt. Wyjaśnienia te nie zostały Komisji przekazane w trakcie postępowania administracyjnego.
- 85 Ponadto skarżąca nie przedstawiła żadnego wyjaśnienia odnośnie do tego, co uważa za prawdziwą wartość zagospodarowania, które nabyła. Jak wyjaśniono w pkt 77 powyżej, z braku właściwej procedury przetargowej lub oszacowania przez niezależnego eksperta przed rozpoczęciem negocjacji poprzedzających sprzedaż dobrym wskaźnikiem wartości zagospodarowania przeniesionej na skarżącą stanowi koszt poniesiony przez państwo członkowskie, czyli 89,1 mln FRF. Komisja wyjaśnia w tym względzie, że wykorzystwała bilans likwidacyjny Sempel, czyli najbardziej wiarygodny dowód w postaci dokumentu (w tym przypadku potwierdzony), który posiadała, odliczając od niego koszty finansowe Sempel, VAT oraz koszty infrastruktury publicznej w porozumieniu z władzami francuskimi (motywy 89 i 171 zaskarżonej decyzji). Na podstawie tego bilansu Komisja ustaliła całkowitą wartość zagospodarowania. W przeciwieństwie do tego, co twierdzi skarżąca, scedowana na skarżącą wartość zagospodarowania uzależniona jest właśnie od prac rzeczywiście przeprowadzonych przez Sempel, a nie od postanowień porozumienia Scott.
- 86 Komisja zauważa, że według protokołu posiedzenia rady miejskiej Orleanu z dnia 27 maja 1994 r. cała transakcja, działka i uzgodnione zagospodarowanie kosztowały miasto Orlean i departament Loiret albo 84 482 274 mln FRF, albo 92 531 048 mln FRF (pkt 2.2).
- 87 Komisja uważa, że zapłacona w 1998 r. przez P&G cena zakupu (zob. pkt 71 powyżej) nie stanowiła lepszej wskazówki wartości zagospodarowania przeprowadzonego w 1987 r. niż inne dowody znajdujące się w posiadaniu Komisji i opisane w zaskarżonej decyzji. Komisja zwraca uwagę na okoliczność, że w trakcie całego postępowania skarżąca utyskuje na pewną niesprawiedliwość polegającą na tym, iż KC zapłaciła wysoką cenę za nabycie Scott, ale kiedy Scott sprzedawała aktywa, cena

zakupu nie zawierała żadnej kwoty odzwierciedlającej wysokość rozpatrywanej pomocy. Argument ten sprowadzałby się do przyznania, że cena sprzedaży dla P&G odzwierciedlała ocenę aktywów, na którą bardzo wpłynęło samo istnienie rozpatrywanej pomocy. Komisja uważa, że skarżąca nie może jednocześnie „mieć ciastka i zjeść ciastka”: albo P&G „zapłaciło” Scott za pomoc, w którym to przypadku nie byłoby niesprawiedliwości w jej odzyskaniu od Scott, albo zapłacona przez P&G cena — i cena, po której Scott mogła i była gotowa sprzedać — byłaby już na wstępie mocno naznaczona faktem otrzymania pomocy, w którym to przypadku w żadnym razie nie mogłaby stanowić podstawy obliczenia rzeczywistej wartości działki i jej zagospodarowania w 1987 r.

- 88 Komisja przypomina poza tym, że zażądała od władz francuskich dostarczenia jej bardziej szczegółowych informacji (motywy 97 i 168 zaskarżonej decyzji).
- 89 W drugiej zaś kolejności Komisja dopuszcza istnienie w zaskarżonej decyzji błędu w obliczeniach (zob. pkt 73 powyżej) i zauważa, że podjęła w związku z tym niezbędne kroki, aby poprawić ten błąd (zob. pkt 15 powyżej).
- 90 Argument skarżącej, według którego podejściu Komisji brak jest spójności i że powinna ona była zastosować odsetki płacone przez Sempel (zob. pkt 74 powyżej), powinien zostać oddalony. Komisja twierdzi, że prawidłowo zastosowała stopę odsetek w wysokości 5,6%, określoną w jej komunikacie dotyczącym sposobu ustalania stóp referencyjnych i aktualizacyjnych dla potrzeb obliczania wysokości kwoty podlegającej zwrotowi na podstawie nakazu odzyskania bezprawnej pomocy państwa.

Ocena Sądu

- 91 Biorąc pod uwagę, że pomoc państwa jest pojęciem prawnym, które należy interpretować na podstawie okoliczności obiektywnych, kontrola tego, czy dany

środek jest objęty zakresem stosowania art. 87 ust. 1 WE, należy w całości – co do zasady i uwzględniając zarówno konkretne okoliczności zawisłego przed nim sporu, jak i techniczny lub złożony charakter oceny dokonanej przez Komisję – do sądu wspólnotowego (wyrok Trybunału z dnia 16 maja 2000 r. w sprawie C-83/98 P, Francja przeciwko Ladbroke Racing i Komisji, Rec. str. I-3271, pkt 25, oraz wyrok Sądu z dnia 17 października 2002 r. w sprawie T-98/00 Linde przeciwko Komisji, Rec. str. II-3961, pkt 40).

- 92 Działania, które w różnych formach zmniejszają normalne obciążenia budżetu przedsiębiorstwa i które są w ten sposób podobne do subwencji, stanowią korzyści w znaczeniu art. 87 ust. 1 WE (zob. podobnie wyroki Trybunału z dnia 23 lutego 1961 r. w sprawie 30/59 De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg przeciwko Wysokiej Władzy, Rec. str. 3, 39, oraz z dnia 8 maja 2003 r. w sprawach połączonych C-328/99 i C-399/00 Włochy i SIM 2 Multimedia przeciwko Komisji, Rec. str. I-4035, pkt 35), między innymi wtedy, gdy polegają one na dostawie towarów lub świadczeniu usług na preferencyjnych warunkach (wyrok Trybunału z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie C-126/01 GEMO, Rec. str. I-13679, pkt 29; zob. także wyrok Trybunału z dnia 2 lutego 1988 r. w sprawach połączonych 67/85, 68/85 i 70/85 Van der Kooy i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 219, pkt 28 i 29)
- 93 W przypadku sprzedaży działki przedsiębiorstwu przez podmiot publiczny zasada ta skutkuje koniecznością ustalenia, czy w normalnych warunkach rynkowych nabywca mógłby uzyskać tę samą cenę (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 6 marca 2002 r. w sprawach połączonych T-127/99, T-129/99 i T-148/99 Diputación Foral de Álava i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-1275, pkt 73). Określając cenę rynkową Komisja musi uwzględnić element losowości, który może zawierać ustalenie takich cen ze względu na ich retrospekcyjny charakter (wyrok Sądu z dnia 16 września 2004 r. w sprawie T-274/01 Valmont przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-3145, pkt 45).
- 94 Należy również podkreślić, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem celem działania Komisji w przypadku żądania odzyskania bezprawnie przyznanej pomocy jest spowodowanie utraty przez beneficjenta korzyści, którą uzyskał on na rynku w porównaniu z podmiotami konkurującymi oraz odtworzenie sytuacji panującej

przed wypłatą tej pomocy (zob. podobnie ww. w pkt 58 wyrok Trybunału w sprawie Tubemeuse, pkt 66, oraz wyrok z dnia 4 kwietnia 1995 r. w sprawie C-348/93 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. I-673, pkt 27). Tym samym żądanie zwrotu bezprawnie przyznanej pomocy nie stanowi nieprzewidzianej w prawie wspólnotowym sankcji, nawet jeśli wprowadza się ją na długo po przyznaniu rzeczony pomocy (wyrok Trybunału z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, Rec. str. I-3671, pkt 65, oraz wyrok Sądu z dnia 29 września 2000 r. w sprawie T-55/99, Rec. str. II-3207, pkt 164). Innymi słowy, decyzje Komisji w przedmiocie pomocy państwa nakazujące ich odzyskanie są środkami przywracającymi wcześniejszą sytuację i nie mają charakteru karnego.

95 Jednakże jeśli Komisja podejmuje decyzję nakazującą odzyskanie określonej kwoty, musi ona, zgodnie z ciążącym na niej obowiązkiem starannego i bezstronnego badania akt sprawy w ramach art. 88 WE (ww. w pkt 56 wyrok w sprawie Sytraval, pkt 62, oraz ww. w pkt 56 wyrok w sprawie Westdeutsche Landesbank Girozentrale i Land Nordrhein-Westfalen przeciwko Komisji, pkt 167) określić, na tyle dokładnie, na ile umożliwiają to okoliczności sprawy, wartość pomocy, z jakiej skorzystało przedsiębiorstwo. Z jednej strony przywracając sytuację sprzed przyznania pomocy, Komisja ma obowiązek upewnienia się, że wyeliminowana została rzeczywista korzyść odniesiona wskutek przyznania pomocy, a zatem nakazać odzyskanie całości pomocy i nie może ze względu na wyrozumiałość dla beneficjenta pomocy nakazać odzyskania kwoty niższej niż wartość otrzymanej przez niego pomocy; z drugiej strony Komisja nie ma uprawnień, aby podkreślając swoją negatywną ocenę wagi bezprawności, nakazać odzyskanie sumy wyższej od wartości pomocy otrzymanej przez beneficjenta.

96 Należy w tym względzie dodać, że nie można Komisji zarzucać, iż dokonała przybliżonej oceny. Odnosnie bowiem do niezgłoszonej pomocy, może się zdarzyć, że, w okolicznościach danej sprawy, zwłaszcza jeśli minął długi okres od sprzedaży działki, Komisja może mieć trudności z ustaleniem dokładnej wartości pomocy. Takie okoliczności mogą być uwzględnione przy ocenie zgodności z prawem decyzji Komisji, a w szczególności kwestii, czy Komisja starannie przeprowadziła badanie, o którym mowa w art. 88 ust. 2 WE. Niemniej jednak podstawową kwestią dotyczącą oceny pomocy pozostaje okoliczność faktyczna, nad czym sędzia wspólnotowy musi

sprawować pełną kontrolę. Sama okoliczność, że Komisja może zostać zmuszona do dokonania, ze względu na okoliczności sprawy, przybliżonej oceny, nie daje jej jednak prawa do swobodnego uznania w określeniu kwoty, której odzyskanie nakazuje.

97 W niniejszym przypadku skarżąca podkreśla okoliczność, że cena, jaką zapłaciła za sporną działkę, czyli 31 mln FFR, stanowiła wartość rynkową nieruchomości w 1987 r., w chwili zawarcia porozumienia Sempel.

98 W zaskarżonej decyzji Komisja doszła zaś do wniosku, że władze francuskie sprzedały Scott sporną działkę po cenie preferencyjnej i ustaliły wartość działki na 70 588 mln FFR. Komisja ustaliła tę ostatnią kwotę nie poprzez oszacowanie ceny ewentualnej sprzedaży spornej działki na rynku w 1987 r., ale opierając się na kosztach poniesionych przez odpowiednie władze publiczne (zob. pkt 17–20 powyżej).

99 Komisja podnosi, że miała prawo, a nawet była zobowiązana, do oparcia się na kosztach poniesionych przez władze francuskie. Z jednej strony takie podejście skutkowałoby uzyskaniem wiarygodnego wskaźnika prawdopodobnej ceny działki oraz przeniesionego na skarżącą zagospodarowania; z drugiej strony Komisja podkreśla w zaskarżonej decyzji (zob. zwłaszcza motywy 97–99), że Republika Francuska w trakcie postępowania administracyjnego nie współpracowała, działała na zwłokę, a zwłaszcza że nie dostarczyła wszystkich informacji koniecznych w celu ustalenia wartości pomocy państwa, pomimo wydania nakazu udzielenia informacji, wydanego na podstawie art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999 (zob. pkt 10 powyżej).

- 100 W tych okolicznościach i w świetle orzecznictwa przywołanego w pkt 91–95 powyżej Sąd musi zbadać, czy Komisja przeprowadziła badanie akt sprawy oceniając z całą wymaganą uwagą rozpatrywane okoliczności faktyczne, a w szczególności ocenić, czy wartość przypisana spornej działce przez Komisję w zaskarżonej decyzji podczas szacowania wysokości bezprawnie przyznanej pomocy odpowiada z wystarczającą dokładnością cenie rynkowej w 1987 r.
- 101 Należy na wstępie przypomnieć, iż bezsporne jest, że Komisja popełniła pomyłkę pisarską przy obliczaniu wysokości pomocy w pierwszej wersji zaskarżonej decyzji i że poprawiła ją w następstwie wniesienia niniejszej skargi. W pierwszej wersji tej decyzji Komisja przyjęła za punkt wyjścia koszt transakcji sprzedaży całości terenu o wielkości 68 hektarów, od którego odliczyła kwotę 31 mln FRF zapłaconych przez skarżącą. Następnie pomnożyła otrzymaną kwotę przez $48/68$ w celu odzwierciedlenia okoliczności, że Scott kupiła jedynie 48 hektarów. Zgodnie z tym obliczeniem udzielono wtedy pomocy w kwocie 48,7 mln FRF (7,42 mln EUR), czyli zgodnie z aktualną wartością w kwocie 100 mln FRF (15,2 mln EUR) w postaci preferencyjnej ceny spornej działki.
- 102 Jednak Komisja dokonała błędnego obliczenia przypisując Scott jedynie $48/68$ z 31 mln FRF, a nie całość kwoty. Przyznała się do błędu i w poprawionej wersji zaskarżonej decyzji stwierdziła, że pomoc wynosiła 39,58 mln FRF, czyli zgodnie z aktualną wartością 80,77 mln FRF.
- 103 Ponieważ Komisja poprawiła ten błąd po wniesieniu niniejszej skargi, nie może on sam w sobie uzasadniać stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji. Wynikają z niego jednak dwa spostrzeżenia. Przede wszystkim zasadne jest zastanowienie się nad przyczynami, które doprowadziły Komisję w trakcie prowadzonego przez nią do popełnienia błędu tej wagi. Następnie i przede wszystkim popełnienie takiego błędu czyni tym bardziej koniecznym dokładne zbadanie przez Sąd wszelkich innych aspektów obliczania tej pomocy.

104 Należy zatem zbadać podejście przyjęte przez Komisję w zaskarżonej decyzji, aby ustalić wartość spornej działki.

— W przedmiocie popełnionych w zaskarżonej decyzji błędów metodologicznych i obliczeniowych

105 Należy przede wszystkim przypomnieć, że do oceny wartości pomocy przyznanej w formie sprzedaży działki po rzekomo preferencyjnej cenie ma zastosowanie zasada prywatnego inwestora działającego w warunkach gospodarki rynkowej. Wartość pomocy równa się zatem różnicy pomiędzy ceną rzeczywiście zapłaconą przez beneficjenta, a ceną, jaką beneficjent zapłaciłby w danym czasie w zwykłych warunkach rynkowych za zakup podobnej działki sprzedającemu z sektora prywatnego.

106 Komisja przyznaje zaś, że w tej sprawie, oceniając wysokość pomocy, oparła się na kosztach poniesionych przez władze francuskie (zob. pkt 76 powyżej). W rzeczywistości Komisja nie oparła się w zaskarżonej decyzji na żadnej bezpośredniej ani niezależnej wycenie wartości rynkowej spornej działki w 1987 r. Oparła się natomiast na koszcie spornej działki poniesionym przez odpowiednie władze. Pomimo że cena zakupu i zagospodarowania może dostarczyć wtórnej lub pośredniej wskazówki w przedmiocie wartości spornej działki, to nie stanowią one najlepszego dowodu takiej wartości. Zastosowanie zasady prywatnego inwestora oznacza w praktyce oszacowanie ceny sprzedaży, jaką otrzymano by za sporną działkę, gdyby została ona sprzedana w sierpniu 1987 r. w zwykłych warunkach rynkowych. Cena ta nie musi być zdeterminowana kosztami poniesionymi przez sprzedającego, ponieważ może na nią wpływać wiele czynników, w tym równowaga pomiędzy podażą a popytem w chwili sprzedaży. Innymi słowy, koszty poniesione przez władze francuskie w okresie dwunastu lat na zakup niezagospodarowanej działki (zob. pkt 17 powyżej) oraz jej zagospodarowanie niekoniecznie odzwierciedlają jej wartość rynkową w sierpniu 1987 r.

- 107 Komisja uzasadnia oparcie się przez nią na wycenie bazującej na kosztach poniesionych przez władze francuskie podnosząc, że wbrew jej „systemowemu i logicznemu” podejściu z art. 87 ust. 1 WE, przedstawionemu następnie w komunikacie Komisji 97/C 209/03 w sprawie elementów pomocy państwa w sprzedaży gruntów i budynków przez władze publiczne, władze francuskie nie sprzedały spornej działki w ramach procedury przetargu bezwarunkowego i nie skorzystały z jej niezależnej wyceny w chwili jej sprzedaży skarżącej (zob. pkt 77 i 85 powyżej). W tych okolicznościach Komisja uważa, że w celu wyceny wartości spornej działki miała prawo oprzeć się na kosztach poniesionych przez odpowiednie władze.
- 108 Okoliczność zaś, że władze francuskie nie określiły w 1987 r. wartości nieruchomości w drodze przetargu lub na podstawie niezależnej wyceny spornej działki przed jej sprzedażą Scott, nie zwalnia Komisji z ciążącego na niej w ramach postępowania wyjaśniającego prowadzonego na podstawie art. 88 ust. 2 WE obowiązku określenia wartości nieruchomości w oparciu o najbardziej wiarygodną metodę. Wbrew bowiem temu, co twierdzi Komisja, nie zastosowała ona przyjętego w jej komunikacie z 1997 r. systemowego i logicznego podejścia, ale odwołała się bezpośrednio do historycznych kosztów nabycia i zagospodarowania spornej działki poniesionych przez władze francuskie, nie rozważywszy możliwości zamówienia niezależnej wyceny (zob. pkt 137 i 138 poniżej).
- 109 Poza tym nawet zakładając, że Komisja w celu ustalenia wartości spornej działki miała prawo oprzeć się wyłącznie na kosztach poniesionych przez dane władze, Sąd uważa, że podejście Komisji do wyceny niezagospodarowanej działki jest błędne ze względu na to, że po pierwsze, Komisja popełniła w tym względzie drugi błąd w obliczeniach, i po drugie, oparła się na niedokładnych danych dotyczących rozpatrywanych kosztów.
- 110 Po pierwsze, w zaskarżonej decyzji Komisja stwierdza, że rozpatrywane 68 hektarów, „będących wtedy terenami rolniczymi, zostało już nabyte przez miasto [Orlean]

między 1975 a 1987 r. za cenę 16 FRF za m² (2,4 EUR za m²), czyli za całkowitą cenę 10,9 mln FRF za m² (1,7 mln EUR za m²)” (motyw 15). Opiera się w tym względzie na punkcie 2.2 protokołu z posiedzenia rady miejskiej Orleanu z dnia 27 maja 1994 r. Jednakże z tego protokołu wynika, że kwota 10,9 mln FRF odpowiadała kosztowi niezagospodarowanej działki wielkości 48 hektarów zbytej Scott, a nie działce o wielkości 68 hektarów. Tym samym w przeciwieństwie do obliczeń Komisji, koszt niezagospodarowanej działki wynosił 23 FRF za m², czyli więcej o prawie 50% w stosunku do 16 FRF za m². Komisja popełniła tym samym błąd w obliczeniach.

- 111 Wynika z powyższego, że Komisja nie powinna była, obliczając kwotę korzyści uzyskanej przez Scott, rozdzielać kwoty 10,9 mln FRF między teren o wielkości 48 hektarów i teren o wielkości 20 hektarów (motyw 170 zaskarżonej decyzji), a przypisać ją w całości do terenu o wielkości 48 hektarów. Okoliczność, że błąd ten popełniono na korzyść Scott, nie usprawiedliwia go. Komisja miała obowiązek ustalić, o ile to możliwe, prawdziwą wartość rozpatrywanej pomocy i nakazać jej odzyskanie (zob. orzecznictwo powołane w pkt 95 powyżej).
- 112 Wynika z tego, że Komisja pomyliła się także w zakresie, w jakim uznała, że jej wycena niezagospodarowanej działki na 16 FRF za m² była potwierdzona średnią ceną zakupu 68 hektarów w wysokości 15 FRF za m² wskazaną przez władze francuskie w trakcie postępowania administracyjnego (motyw 15 zaskarżonej decyzji i przypis na stronie 8).
- 113 Gdyby Komisja nie doszła do błędnego wniosku, że koszt 48 hektarów wynosił 16 FRF za m², można byłoby przypuszczać, że zauważyłaby poważny rozdźwięk pomiędzy cenami 15 FRF za m² a 23 FRF za m² i że zadałaby sobie w konsekwencji pytanie odnośnie do wiarygodności informacji dotyczących kosztu niezagospodarowanej działki.

- 114 Po drugie, odnośnie do korzystania z niedokładnych danych dotyczących kosztu niezagospodarowanej działki, Komisja oparła się przynajmniej częściowo na średniej cenie 15 FRF za m² zapłaconej przez władze francuskie za 68 hektarów niezagospodarowanej działki zakupionych w dniu 1 lipca 1975 r. (30 hektarów), w dniu 13 grudnia 1984 r. (32,5 hektara) i w dniu 18 września 1987 r. (5,5 hektara). Komisja wskazała bowiem kilkakrotnie w trakcie rozprawy, że przyjęła średnią cenę 15 FRF za m² jako wartość niezagospodarowanej działki.
- 115 Jednakże Komisja nie sprawdziła ceny zakupu każdej z rozpatrywanych parceli. Natomiast wykorzystała średnią cenę, na którą składały się koszty zakupu z 1975 r., 1984 r. i 1987 r., co niekoniecznie prowadzi do uzyskania wartości rynkowej niezagospodarowanej działki w 1987 r. W szczególności — i w przeciwieństwie do twierdzeń Komisji (zob. pkt 78 powyżej) — koszty parceli o wielkości 30 hektarów i parceli o wielkości 32,5 hektarów, zakupionych odpowiednio w 1975 r. i 1984 r. niekoniecznie muszą odpowiadać wartości niezagospodarowanej działki w 1987 r., obliczonej według zasady prywatnego inwestora. W tym względzie należy zauważyć, że z komunikatu Komisji 97/C 209/03 w sprawie elementów pomocy państwa w sprzedaży gruntów i budynków przez władze publiczne wynika, że „[p]ierwotne koszty nabycia gruntów i budynków poniesione przez władze publiczne są wskazówką wartości rynkowej, jeśli między nabyciem i sprzedażą gruntów i budynków nie upłynął znaczny okres” [pkt II 2, lit. d)]. Nawet stosując podejście przyjęte przez siebie samą w tym komunikacie, Komisja nie była z pewnością uprawniona do powoływania się na koszty zakupu parceli nabytej w 1975 r.
- 116 Natomiast cena zakupu 5,5 hektarów nabytych w czasie spornej sprzedaży w 1987 r. mogła dostarczyć wskazówki co do ceny w tym czasie metra kwadratowego rozpatrywanej niezagospodarowanej działki, pod warunkiem oczywiście sprawdzenia okoliczności i warunków związanych z rozpatrywanym zakupem. Jednak Komisja, zamiast spróbować uzyskać tę informację (zob. w tym względzie pkt 151–153 poniżej), oparła się na drugorzędnych informacjach.
- 117 Co więcej, z akt sprawy nie wynika, jaka część z 68 hektarów została sprzedana Scott, a zwłaszcza jaki jest związek między trzema parcelami nabytymi w 1975, 1984 i 1987 r. a 48 hektarami kupionymi przez Scott w 1987 r.

- 118 Komisja wielokrotnie podkreśla w swych pismach (zob. pkt 79 powyżej), a w szczególności w odpowiedziach na pytania zadane przez Sąd, że liczba 10,9 mln FRF podana w protokole z posiedzenia rady miejskiej Orleanu z dnia 27 maja 1994 r. jest zbliżona raczej do „mocno uśrednionej” wartości początkowej niezagospodarowanej 48 hektarowej działki, a nie jej ceny. Pomijając okoliczność, że Komisja błędnie uznała w zaskarżonej decyzji, że kwota 10,9 mln FRF odnosiła się do 68 hektarów (zob. pkt 110 powyżej), należy zauważyć, że pkt 2.2 tego protokołu stanowi w istocie bardzo krótkie streszczenie, bez szczegółowych wyjaśnień, „kosztu operacji”, zwłaszcza kwoty 10,9 mln FRF za zakup niezagospodarowanej działki, stanowiących „początkową wartość gruntu”. Komisja sama wskazała w zaskarżonej decyzji, że chodziło o „cenę zakupu” czy też poniesiony przez władze francuskie „koszt” niezagospodarowanej działki (motywy 20, 157, 161 i 170).
- 119 Komisja nie posiadała bowiem żadnej informacji odnośnie do okoliczności, w jakich trzy parcele składające się łącznie na działkę o wielkości 68 hektarów zostały zakupione przez miasto Orlean. Warunki umowne tego zakupu także nie są znane. W szczególności Komisja nie wiedziała, czy każda z tych parceli została nabyta w drodze negocjacji, czy w wyniku wywłaszczenia na cele użyteczności publicznej. Odnośnie do ostatniej z tych hipotez jest możliwe, że kwota 10,9 mln FRF obejmowała odszkodowanie z tytułu wywłaszczenia dla dawnych właścicieli tych działek, w tym także odszkodowanie za zaprzestanie działalności rolnej na rozpatrywanych działkach lub inne poniesione przez państwo koszty zakupu, przekraczające wartość rynkową niezagospodarowanej działki.
- 120 Ponadto należy zauważyć, że z akt sprawy wynika, iż Komisja pominęła pewne okoliczności mające znaczenie dla wyceny zagospodarowania rozpatrywanej działki. W szczególności w porozumieniu Scott (zob. pkt 2 i 3 powyżej) przewidziano, że spółka zapłaci za sporną działkę cenę 31 mln EUR, która to cena obejmowała budowę fabryki o wielkości 30 000 m². Według zaś protokołu z posiedzenia rady miejskiej Orleanu z dnia 27 maja 1994 r. „wybudowano fabrykę o wielkości 54 000 m² (zamiast pierwotnie przewidzianych 30 000 m²)”. Powyższa różnica nie została wspomniana w zaskarżonej decyzji i najwyraźniej nie została przez Komisję

uwzględniona w trakcie badania akt sprawy. Można przypuszczać, że gdyby Komisja uwzględniła tę okoliczność, podważyłaby wiarygodność wyceny spornej działki za metr kwadratowy.

- 121 Ponadto z art. 4 porozumienia Scott wynika, że skarżąca zobowiązała się do zakupu spornej działki za 31 mln FRF i że Sempel przeprowadziła prace na tym terenie na „maksymalną kwotę 80 [mln FRF]”. Jednakże według bilansu likwidacyjnego Sempel, przesłanego Komisji przez władze francuskie w dniu 6 października 1999 r., całkowity koszt poniesiony przez Sempel na adaptację działki wyniósł 140,4 mln FRF. Okoliczność, że prace związane z zagospodarowaniem terenu kosztowały 140,4 mln FRF, zamiast „maksymalnej kwoty 80 [mln FRF]” przewidzianej w porozumieniu Scott, czyli przekraczały ją o 75,5%, doprowadziła Komisję do wniosku, że koszty poniesione przez Sempel niekoniecznie odzwierciedlały wartość rynkową rozpatrywanej działki. W tym względzie, i co także zarzuca Komisji Scott, decyzja o wszczęciu postępowania nie wspomina o bilansie likwidacyjnym Sempel. Komisja powinna była przynajmniej zapytać Scott o różnicę między wielkościami 140,4 mln FRF i 80 mln FRF, o której mowa w porozumieniu Scott.

- 122 Akta sprawy nie zawierają informacji odnośnie do kwestii, czy przekroczenie poniesionych w ten sposób przez Sempel kosztów wynika z faktu, że wybudowano fabrykę prawie dwukrotnie większą od początkowo planowanej, czy też jest skutkiem przekroczenia kosztów wynikającego z nieefektywności Sempel, czy też może z rozrzutności, która nie zwiększyła wartości działki. Strony zapytane o tę kwestię przez Sąd w trakcie rozprawy nie były w stanie dokładnie określić, czy powiększenie wielkości fabryki wynikało z chęci przyznania Scott jeszcze większej pomocy państwa, czy też z jakiegoś błędu konstrukcyjnego fabryki.

- 123 Z powyższego wynika, że określenie przez Komisję wartości rynkowej spornej działki w 1987 r. było dotknięte błędami.

— W przedmiocie informacji pominiętych przez Komisję

- 124 Należy zauważyć, że pod koniec formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 ust. 2 WE, czyli na początku 2000 r., Komisja była lub powinna była być poinformowana o kilkunastu innych kwestiach dotyczących wartości spornej działki, w tym o istnieniu innych jej wycen. Jednakże pomimo faktu dysponowania jedynie niedokładnymi informacjami dotyczącymi kosztów zakupu niezagospodarowanej działki, Komisja nie zastanowiła się nad ewentualnym znaczeniem tych informacji.
- 125 Przynajmniej w piśmie z dnia 24 grudnia 1999 r., które Komisja powinna była uwzględnić (zob. pkt 51–63 powyżej), Scott powołała się na wycenę niezagospodarowanej działki na kwotę 5,5 FRF za m², ustaloną przez francuskie organy skarbowe przy okazji sprzedaży działki Sempel przez miasto Orlean w 1987 r. Władze francuskie także powołały się na tę wycenę w piśmie z dnia 21 lutego 2000 r. (zob. pkt 13 powyżej). W 1993 r. organy skarbowe zastosowały tę samą wycenę podczas kontroli skarbowej Scott. Nie ulega wątpliwości, że jak podniosła Komisja (zob. pkt 82 powyżej), nie wynika z tego, że wartość przyjęta w ramach kontroli skarbowej wskazuje wartość rynkową działki. Jednakże na pierwszy rzut oka chodzi o wycenę niezagospodarowanej działki przeprowadzoną wówczas przez niezależny organ, nad którą Komisja powinna była przynajmniej się zastanowić. Zaskarżona decyzja nie zawiera zaś żadnego odniesienia do ceny 5,5 FRF za m².
- 126 Scott powołała się także w tym samym piśmie na ekspertyzę spornej działki przeprowadzoną przez kancelarię rzeczoznawców Galtier, która w 1996 r., w czasie gdy Komisja nie wszczęła jeszcze postępowania wyjaśniającego dotyczącego rzekomej pomocy przyznanej Scott, określiła cenę spornej działki na 40,6 mln FRF, którą to działkę Scott nabyła w 1987 r. od Sempel za cenę 31 mln FRF. Należy przypomnieć, że w zaskarżonej decyzji Komisja oszacowała, że ta działka, po jej zagospodarowaniu, warta była 70 588 mln FRF (zob. pkt 20 powyżej). W piśmie z dnia 24 grudnia 1999 r. Scott zaproponowała dostarczenie Komisji kopii ekspertyzy Galtier.

- 127 Ponadto Scott odwołuje się do dokonanej przez wybranego przez prezesa sądu gospodarczego w Nanterre komisarza do spraw aportów („commissaire aux apports”) wyceny Scott i KC, który to komisarz został poproszony zgodnie z prawem o określenie jedynie wartości rynkowej aktywów sprzedanych P&G (zob. pkt 14 powyżej). Komisarz do spraw aportów wycenił wartość rzeczonych aktywów jeszcze niżej niż kancelaria Galtier. Scott dołączyła do swojego pisma z dnia 24 grudnia 1999 r. dwie tabele, które podsumowywały wyceny szeregu rozpatrywanych aktywów.
- 128 Należy dodać, że władze francuskie w piśmie z dnia 21 lutego 2000 r. również powołały się na te wyceny i dołączyły tabele takie same jak te, które zostały załączone do pisma Scott z dnia 24 grudnia 1999 r. Komisja zaś ani nie wystąpiła do władz francuskich ani o dostarczenie tych wycen, ani nie zapytała tych władz o okoliczności, w jakich je sporządzono.
- 129 Komisja wskazuje kilka powodów, dla których uznała, że te wyceny nie mają znaczenia w niniejszej sprawie.
- 130 W swoich pismach, jak również w odpowiedziach na zadane przez Sąd pytania, Komisja dowodzi, że Scott nie przedstawiła w niniejszej skardze argumentów dotyczących braku rozpatrywanych raportów i że Sąd nie może w związku z tym na tej podstawie stwierdzić nieważności zaskarżonej decyzji. Podobnie Komisja podnosi, że skarżąca powołała się na wycenę dokonaną przez administrację skarbową jedynie w replice, a zatem że dotyczący jej argument jest niedopuszczalny (zob. pkt 81 powyżej).
- 131 Scott zaś podniosła kwestię błędu dotyczącego oceny przez Komisję wartości spornej działki i podkreśliła nieuwagę Komisji przy badaniu akt sprawy (zob. pkt 64–71 powyżej). Ponieważ ustalenie wartości spornej działki zostało zakwestionowane, zadaniem Sądu jest pełna kontrola tej kwestii (zob. pkt 91 powyżej). Poza tym

skarżąca miała prawo dokonywać w replice uszczegółowień, w tym także poprzez powołanie się na wycenę niezagospodarowanej działki dokonaną przez francuską administrację skarbową.

¹³² Według Komisji fakt istnienia wycen został podniesiony zbyt późno w trakcie postępowania administracyjnego i nigdy nie otrzymała ona nawet koniecznych dowodów z dokumentów. Ten argument nie może zostać przyjęty. Ze względu na to, że zezwoliła ona delegacji francuskiej na składanie wyjaśnień po spotkaniu w dniu 7 grudnia 1999 r., Komisja miała obowiązek pełnego zbadania tych wyjaśnień. Komisja, zgodnie z ciążącym na niej obowiązkiem starannego i bezstronnego zbadania akt sprawy w ramach art. 88 WE, powinna była zbadać rozpatrywane informacje i zażądać przedstawienia wycen, których przedłożenie zaproponowała Scott.

¹³³ Komisja twierdzi, że rozpatrywane wyceny nie były użyteczne. Z jednej strony, jej zdaniem, zagospodarowanie zostało „dostosowane” do Scott i rozpatrywane wyceny nie stanowią wiarygodnej podstawy dla obliczenia wartości pomocy przyznanej Scott. Z drugiej strony wyceny te zostały dokonane kilkanaście lat po spornej sprzedaży i tym samym nie mogły być wskazywać w sposób wiarygodny, jaka była wartość spornej działki.

¹³⁴ Pomimo że rozpatrywanych wycen nie dokonano w chwili spornej sprzedaży, mogły one być użyteczne, ponieważ stanowiły jedyne wyraźne niezależne wyceny, których celem było określenie wartości rynkowej spornej działki przy użyciu powszechnie przyjętych metod wyceny. Komisja nie kwestionuje, że te wyceny zostały przeprowadzone przez niezależnych rzeczoznawców i nie podważa metod użytych przez kancelarię Galtier i komisarza do spraw aportów. W tych okolicznościach Komisja powinna była przynajmniej zbadać treść tych wycen w celu określenia ich wartości dowodowej.

- 135 Warto w tym względzie przypomnieć, że celem postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w art. 88 ust. 2 WE, jest umożliwienie Komisji uzyskania pełnych informacji dotyczących wszystkich danych w sprawie (zob. ww. w pkt 56 wyrok w sprawie Sytraval, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo). Komisja musi zatem przed podjęciem decyzji zapoznać się ze wszystkimi możliwymi opiniami, aby była w pełni poinformowana o całości okoliczności sprawy (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 20 marca 1984 r. w sprawie 84/82 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. str. 1451, pkt 13, oraz ww. w pkt 56 wyrok w sprawie Sytraval, pkt 39). W tym zaś przypadku Komisja zaniechała zbadania opinii, które mogły mieć wartość dowodową dla ustalenia wartości spornej działki.
- 136 Należy dodać, że okoliczność, iż inne wyceny spornej działki zostały podane do wiadomości Komisji przed wydaniem zaskarżonej decyzji, nie wskazuje ani na to, że kwota 31 mln FRF zapłacona przez Scott stanowiła wartość rynkową, ani że wycena Komisji była nieprawidłowa. Inne wyceny mają znaczenie, ponieważ w chwili wydania zaskarżonej decyzji Komisja była poinformowana o dokonaniu szeregu wycen spornej działki, które to wyceny były sprzeczne z tą przeprowadzoną przez Komisję. Zważywszy, że Komisja nie podjęła koniecznych kroków, aby wyeliminować niepewność odnośnie do tej wyceny, Sąd uważa, iż Komisja nie przeprowadziła postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 88 ust. 2 WE zgodnie z ciężącym na niej obowiązkiem starannego i bezstronnego badania.
- 137 Pomijając fakt, że Komisja powinna była zażądać przedstawienia rozpatrywanych wycen, mogła także, w celu otrzymania koniecznych w tej sytuacji informacji, wykorzystać inne środki. Należy w tym względzie zauważyć, że Komisja może — nie mając jednak takiego obowiązku — przeprowadzić konsultacje z zewnętrznymi rzeczoznawcami (zob. podobnie wyroki Sądu z dnia 27 lutego 1997 r. w sprawie T-106/95 FFSA i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-229, pkt 102, oraz z dnia 25 czerwca 1998 r. w sprawach połączonych T-371/94 i T-394/94 British Airways i in. oraz British Midland Airways przeciwko Komisji, Rec. str. II-2405, pkt 72). Komisja mogła zatem zamówić ekspertyzę dotyczącą wartości działek w danej gminie w sierpniu 1987 r. Taka ekspertyza mogła być szczególnie użyteczna w tej sprawie ze względu na losowy charakter, jaki może przybrać ustalenie przez Komisję ceny rynkowej działek z powodu jego retrospekcyjnego charakteru. (zob. pkt 93 powyżej).

- 138 Pomimo że wycena przez eksperta miała miejsce ponad dziesięć lat po spornej sprzedaży, miejscowy rzeczoznawca nieruchomości, mający znajomość rynku w 1987 r., a w szczególności transakcji sprzedaży podobnych działek w zwykłych warunkach rynkowych, mógł wyjaśnić Komisji, czy istniał lub też nie istniał związek pomiędzy takimi informacjami a oszacowaną przez Komisję pomocą.
- 139 Należy także przypomnieć, na poparcie stanowiska Scott oraz Republiki Francuskiej, zgodnie z którym sporna działka w 1987 r. była warta 31 mln ARF, że w swoich pismach odpowiednio z dnia 24 grudnia 1999 r. oraz 21 lutego 2000 r. poinformowały one Komisję, że sporna działka została sprzedana P&G przez Scott/KC w 1998 r. za 27,6 mln FRF (4,2 mln EUR). Komisja nie kwestionuje tego, że sprzedaż na rzecz P&G miała miejsce w zwykłych warunkach rynkowych. Taka sprzedaż, kilka lat po spornej sprzedaży, mogła stanowić wskaźnik wartości spornej działki.
- 140 Jednak Komisja nawet nie rozważyła, czy należy sprawdzić dokładność tej liczby (motyw 163 zaskarżonej decyzji). Komisja wyjaśniła, że KC, w świetle strat związanych z eksploatacją terenu i decyzją o zamknięciu fabryki w styczniu 1998 r., była gotowa przyjąć niższą cenę sprzedaży. W szczególności KC zainwestowała już w rozpatrywany teren, a zatem koszty te musiały według Komisji być potraktowane jako koszty utracone. KC znajdowała się więc w 1998 r. w sytuacji znacznie różniącej się od sytuacji jednostek samorządowych w 1987 r., które wiedziały już, że ich inwestycja pociągnie za sobą stratę w wysokości około 60 mln FRF (9,2 mln EUR), a zatem że ceny nie były porównywalne (motywy 164–166 zaskarżonej decyzji).
- 141 Należy w tym względzie przypomnieć, że według Komisji sporna działka była warta w 1987 r. 70 588 mln FRF. Nawet zakładając, że KC była gotowa przyjąć niższą cenę za działkę, należy zaznaczyć, iż KC, zgodnie z analizą Komisji, sprzedała działkę ze stratą 42,9 mln FRF, czyli odpowiadającą 60% wartości spornej działki. W tych okolicznościach Komisja powinna była w bardziej szczegółowy sposób zbadać cenę sprzedaży w wysokości 27,6 mln FRF w 1998 r., która w każdym razie była względnie zbliżona do wartości spornej działki według Scott. Okoliczność bowiem, że KC

uzyskała za sprzedaż spornej działki w 1998 r. mniej niż zapłaciła Scott w 1987 r., mimo ogólnego wzrostu cen nieruchomości, czyni wiarygodną cenę zapłaconą w 1987 r. przez Scott jako cenę rynkową.

- 142 Wynika z tego, że Komisja pominęła informacje, które mogły być użyteczne dla ustalenia wartości rynkowej spornej działki w sierpniu 1987 r.

— W przedmiocie nakazu udzielenia informacji

- 143 Komisja podnosi, że nawet jeśli wartość, jaką przypisała korzyści, która wynikała z preferencyjnej ceny spornej działki, była niewłaściwa, miała ona prawo, a nawet obowiązek, przyjąć ją ze względu na brak współpracy i bardziej szczegółowych informacji ze strony władz francuskich. W tych okolicznościach Komisja uważa, że była uprawniona do wydania decyzji na podstawie dostępnych informacji (motywy 97–99 zaskarżonej decyzji).

- 144 Z orzecznictwa wynika, że Komisja jest uprawniona do wydania decyzji opartej na dostępnych informacjach w przypadku konfrontacji z państwem członkowskim, które nie wywiązało się ze swego obowiązku współpracy i które nie dostarcza informacji, których ta pierwsza zażądała w celu zbadania zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem (wyrok Trybunału z dnia 14 lutego 1990 r. w sprawie C-301/87 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. I-307, zwany dalej „wyrokiem w sprawie Boussac”, pkt 22, oraz ww. w pkt 75 wyrok w sprawie Niemcy i Pleuger Worthington przeciwko Komisji, pkt 26). Jednak przed wydaniem takiej decyzji Komisja ma obowiązek uczynienia zadość pewnym wymogom proceduralnym. W szczególności powinna skierować do państwa członkowskiego nakaz dostarczenia jej w określonym przezeń terminie wszelkich dokumentów, informacji i danych

niezbędnych do wydania decyzji zgodnej z wymogami art. 88 WE. Tylko w sytuacji gdy to państwo członkowskie — pomimo nakazu Komisji — nie udzieli zażądanych przez nią informacji, ma ona prawo zakończyć procedurę i wydać decyzję stwierdzającą zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem lub też jej brak na podstawie dowodów, którymi dysponuje (ww. wyrok w sprawie *Boussac*, pkt 19–22). Wymogi te przedstawiono w art. 5 ust. 2, art. 10 ust. 3 i w art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999. Podobnie z art. 10 ust. 3 tego rozporządzenia wynika w szczególności, że decyzja nakazująca danemu państwu członkowskiemu udzielenie informacji musi wyjaśniać, „jakie informacje są wymagane”.

- 145 Należy także przypomnieć, że zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 „[d]ecyzja o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia [wyjaśniającej] zawiera podsumowanie odpowiednich kwestii faktycznych i prawnych, wstępną ocenę Komisji odnośnie do charakteru pomocowego proponowanego środka i określa wątpliwości co do jego zgodności ze wspólnym rynkiem”. W drodze takiej decyzji, po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, państwo członkowskie i inne zainteresowane strony zostają poinformowane o okolicznościach faktycznych, na których Komisja zamierza oprzeć swą decyzję. Wynika z tego, że jeśli uczestnicy postępowania są zdania, iż pewne ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych zawarte w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego są niedokładne lub błędne, powinni oni w toku procedury administracyjnej powiadomić o tym Komisję, pod rygorem utraty uprawnienia do podważenia tych ustaleń w ramach postępowania sądowego (zob. podobnie, jeśli chodzi o państwo członkowskie, wyrok Trybunału z dnia 14 września 1994 r. w sprawach połączonych od C-278/92 do C-280/92 *Hiszpania przeciwko Komisji*, Rec. str. I-4103, pkt 31).

- 146 Natomiast zgodnie z zasadami zawartymi w orzecznictwie i prawodawstwie, przywołanymi powyżej w pkt 144 i 145, jeśli zainteresowane strony nie przedstawią informacji przeciwnych, Komisja ma prawo oprzeć się na tych ustaleniach faktycznych, którymi dysponuje w chwili wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie, nawet jeśli są one błędne, o ile te elementy stanu faktycznego stanowiły przedmiot nakazu udzielenia jej wszystkich niezbędnych informacji skierowanego przez Komisję do państwa członkowskiego. Jeśli natomiast Komisja nie skieruje do państwa członkowskiego nakazu udzielenia jej informacji o okolicznościach faktycznych, na których ma ona zamiar oprzeć tę decyzję, nie może ona następnie

uzasadniać ewentualnych błędów w ustaleniach faktycznych podnosząc, że w momencie wydawania decyzji kończącej formalne postępowanie wyjaśniające oparła się ona jedynie na tym materiale dowodowym, którym wtedy dysponowała (wyrok Sądu z dnia 19 października 2005 r. w sprawie T-318/00 Freistaat Thüringen przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-4179, pkt 88).

- 147 Zatem w sytuacji gdy Komisja opiera decyzję na dostępnych informacjach o niektórych okolicznościach faktycznych, nie spełniwszy uprzednio w tym zakresie uznanych przez orzecznictwo i zawartych w rozporządzeniu nr 659/1999 wymogów proceduralnych, wykonywana przez Sąd kontrola może dotyczyć kwestii, czy uwzględnienie tych elementów stanu faktycznego mogło spowodować popełnienie błędu w ocenie podważającego legalność zaskarżonej decyzji (ww. w pkt 146 wyrok w sprawie Freistaat Thüringen przeciwko Komisji, pkt 89).
- 148 Ponadto uprawnienie Komisji do wydania decyzji na podstawie posiadanych informacji zakłada jednak, że informacje, którymi ona dysponuje, są wiarygodne.
- 149 Skutkiem bowiem braku współpracy ze strony państwa członkowskiego nie jest wyłączenie zachowania Komisji spod wszelkiej kontroli przez sędziego wspólnotowego. Komisja musi wykorzystać wszelkie przysługujące jej uprawnienia, aby otrzymać, o ile to możliwe, dane informacje i postępować z należytą starannością. Mając na uwadze fakt, że nakaz odzyskania, taki jak w niniejszej sprawie, wywołuje skutki wobec osób trzecich, Komisja musi wykorzystać wszystkie przyznane jej uprawnienia, aby uniknąć sytuacji, w której brak współpracy ze strony państwa członkowskiego spowoduje negatywne i nieuzasadnione konsekwencje dla takich osób trzecich (zob. pkt 59 powyżej).
- 150 W niniejszej sprawie Komisja nie miała prawa do wydania decyzji na podstawie dostępnych informacji w świetle orzecznictwa i na podstawie art. 13 rozporządzenia nr 659/1999, ponieważ strony przedstawiły jej przeciwne informacje, których przyjęcia odmówiła (zob. pkt 125–128 powyżej).

- 151 Ponadto należy stwierdzić, że Komisja nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia do skierowania nakazu w celu zażądania niektórych mających znaczenie informacji dotyczących wartości rozpatrywanej pomocy. W szczególności nigdy nie nakazano władzom francuskim w drodze decyzji nakazującej udzielenia informacji wydanej na podstawie art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999 udzielenia dokładnych informacji dotyczących nabycia niezagospodarowanej działki przez miasto Orlean (zob. pkt 114–119 powyżej).
- 152 Pismem z dnia 2 maja 1999 r. Komisja wyraźnie zażądała od władz francuskich „dostarczenia różnego rodzaju dawnych umów sprzedaży (zawierających zwłaszcza ceny cesji) zawartych pomiędzy miastem Orlean a sześcioma przedsiębiorstwami, które zakupiły działki na pozostałych 20 hektarach [Scott zakupiła jedynie 48 z 68 hektarów]”. W nakazie udzielenia informacji z dnia 8 lipca 1999 r. Komisja rzeczywiście powtórzyła to ostatnie sformułowanie w art. 1 lit. d). Natomiast Komisja nigdy nie nakazała władzom francuskim przedstawienia umów sprzedaży dotyczących nabycia niezagospodarowanej działki przez miasto Orlean lub wyjaśnienia, która część 68 hektarów została przekazana Scott. Ponadto Komisja nie zażądała szczegółów dotyczących ceny zakupu trzech parceli składających się na całość 68 hektarów zakupionych w latach 1975, 1984 i 1987, czyli „podstawowych informacji” według odpowiedzi na skargę samej Komisji.
- 153 Komisja uściśliła bowiem kilkakrotnie podczas rozprawy, że cena zakupu trzeciej części w 1987 r., dokonanego w tym samym okresie co sporna sprzedaż, mogła stanowić bardzo użyteczną wskazówkę odnośnie do wartości działki, podkreślając jednocześnie, że Republika Francuska i skarżąca ponosiły odpowiedzialność za okoliczność, iż Komisja nie miała więcej informacji w tym względzie (zob. pkt 78 i 83 powyżej). Jednakże Komisja mogła była nakazać Republice Francuskiej udzielenie dokładnych informacji w tym względzie i nie miała prawa oprzeć się na koszcie niezagospodarowanej działki bez uprzedniego nakazania państwu członkowskiemu dostarczenia tych informacji.

- 154 Komisja nakazała Republice Francuskiej dostarczenie „wszystkich potrzebnych dokumentów, informacji i danych, które pozwolą [jej] na [...] na zbadanie zgodności środków przyznanych przedsiębiorstwu Scott z art. 87 [WE]”. Jednakże tak ogólnie sformułowane żądanie nie jest wystarczająco precyzyjne w rozumieniu art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 659/1999.
- 155 Wynika z tego, że zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 Komisja nie była uprawniona do wydania decyzji na podstawie informacji dostępnych.

— Wnioski

- 156 Wreszcie należy w ogólny sposób podkreślić, że kończąc postępowanie przewidziane w art. 88 ust. 2 WE, Komisja miała lub powinna była mieć świadomość istnienia kilku rozbieżnych informacji odnośnie do wartości rynkowej spornej działki. Co się tyczy niezagospodarowanej działki Komisja została poinformowana przez władze francuskie o średniej cenie zakupu w wysokości 15 FRF za m². Uznała ona, że wysokość ta potwierdzała jej błędne obliczenia ceny zakupu na 16 FRF za m² na podstawie protokołu z posiedzenia rady miejskiej miasta Orlean z dnia 27 maja 1994 r. (zob. pkt 112 powyżej). Opierając się na tym protokole powinna była obliczyć wartość 23 FRF za m² (zob. pkt 110–112 powyżej). Komisja została także poinformowana o wycenie niezagospodarowanej działki na 5,5 FRF za m², ustalonej przez francuską administrację skarbową (zob. pkt 125 powyżej). Należy ponadto zaznaczyć, że w ramach niniejszej skargi Komisja poprosiła Sąd o uwzględnienie okoliczności, że z początkowej oferty miasta Orlean dla skarżącej wynika, iż niezagospodarowana działka warta była 40 FRF za m² (zob. pkt 79 powyżej).
- 157 Bezsporne jest, że Sempel sprzedała niezagospodarowaną działkę Scott za cenę 31 mln FRF. Kancelaria Galtier wyceniła sporną działkę na 40,6 mln FRF w 1996 r.,

a komisarz do spraw aportów wycenił ją na jeszcze niższą wartość (zob. pkt 126 i 127 powyżej). Następnie teren został sprzedany P&G przez KC w 1998 r. za cenę 27,6 mln FRF (zob. pkt 139 powyżej). Jednakże jak wskazano powyżej, Komisja nie zbadała tych wycen i ograniczyła się do oparcia się na kosztach poniesionych przez państwo członkowskie, przyjmując w zaskarżonej decyzji, że sporna działka była warta 70 588 mln FRF.

158 W tych okolicznościach Sąd uważa, że istniała duża niepewność dotycząca wartości spornej działki i że Komisja nie przeprowadziła badania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 WE, w należyty sposób, a w szczególności nie przeprowadziła wystarczająco pogłębionej analizy wartości spornej działki. Co więcej, należy zauważyć, że mając ze względu na okres, jaki minął między sporną sprzedażą a wydaniem zaskarżonej decyzji, a w szczególności ze względu na obciążenie odsetkami należnymi od kwoty, jaką należy odzyskać, skutki błędów Komisji są szczególnie poważne dla beneficjenta pomocy.

159 Tym samym należy przyjąć czwarty zarzut i stwierdzić nieważność art. 2 zaskarżonej decyzji, w zakresie w jakim dotyczy on pomocy przyznanej w formie preferencyjnej ceny spornej działki, bez konieczności badania innych zarzutów i argumentów podniesionych przez skarżącą, w tym dopuszczalności podnoszonego argumentu dotyczącego zastosowania stopy odsetek w celu obliczenia zaktualizowanej wartości pomocy (zob. pkt 31 powyżej).

W przedmiocie kosztów

160 W ww. w pkt 28 wyroku z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie Scott przeciwko Komisji Sąd postanowił, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

- 161 W ww. w pkt 30 wyroku z dnia 6 października 2005 r. w sprawie Scott przeciwko Komisji Sąd orzekł, że każda ze stron zostaje obciążona własnymi kosztami związanymi z postępowaniem odwoławczym.
- 162 Do Sądu należy więc orzeczenie w niniejszym wyroku o wszystkich kosztach związanych z postępowaniem przed Sądem.
- 163 Na podstawie art. 87 § 2 regulaminu Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. W związku z tym że pozwana przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem skarżącej, należy ją obciążyć własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez skarżącą.
- 164 Republika Francuska pokrywa własne koszty zgodnie z art. 87 § 4 akapit pierwszy regulaminu Sądu.

Z powyższych względów

SĄD (pierwsza izba)

orzeka, co następuje:

- 1) **Stwierdza się nieważność art. 2 decyzji Komisji 2002/14/WE z dnia 12 lipca 2000 r. w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Francję na rzecz Scott**

Paper SA/Kimberly-Clark, w zakresie w jakim dotyczy ona pomocy przyznanej w formie preferencyjnej ceny działki, o której mowa w art. 1 tej decyzji.

- 2) Komisja pokrywa własne koszty, jak również koszty skarżącej związane z postępowaniami przed Sądem.**

- 3) Republika Francuska pokrywa własne koszty związane z postępowaniami przed Sądem.**

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 29 marca 2007 r.

Sekretarz

Prezes

E. Coulon

J. D. Cooke